

PEDAGÓGUSOK LAPJA

55. ÉVFOLYAM 1. SZÁM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA
ÉS HÍRLEVELE
1999. JANUÁR 18.

MIT ÉR A FÓKUSZÁLT BÉREMELÉS?

Az elmúlt hónapokban ismételten a figyelem középpontjába kerültünk. Mi vagyunk az egyik kitüntetett réteg, amely kiemelt béremelésben részesül. Erről beszél a rádió és a tévé, erről írnak az újságok - hibásnál hibásabb táblázatokat közölve -, és azt a látszatot keltik: a pedagógusnak január 1-jétől még a bőre alatt is pénz lesz. Röviden: a közfigyelem és a parlamenti, valamint kormányzati érdeklődés középpontjába, fókuszába kerültünk.

De mit ér ez a fókusz nekünk? Mit hoz valójában a konyhára?

Egy befagyasztott bértáblához képest az alapilletménynek 16 százalékos emelését január 1-jétől és egy újabb 3 százalékos emelést szeptember 1-jétől. Ugyanakkor a minőségi pótlék elvesztését, új adótáblát - csökkenő alkalmazotti kedvezménnyel -, növekvő társadalombiztosítási járulékot.

Arra kérem kollégáimat, készítsék el ennek a kiemelt helyzetnek a mérlegét - a maguk szempontjából.

Az iskolában, az óvodában, a kollégiumban velünk dolgozó nélkülözhetetlen társainknak a törvény semmit sem garantál. Csak a minisztérium "ajánlja" az önkormányzatoknak, hogy nekik is adjanak béremelést.

Az 1999. évi reálkereset-növekedés nem lesz magasabb az 1998. évinél, nem fogja szűkíteni a nemzetgazdasági keresetátlagban tátongó rést. A közoktatási dolgozók közé is sikerült a megosztottságot bevinni. A fókuszált béremelés rendszere nincs kidolgozva. 2000-től a megszerzett "előny" megtartását senki sem garantálja. A közvéleményt félrevezették, a pedagógusellenesség különösen a kistélepüléseken fokozódik. Ezt a fizetésemelést ezzel a mértékkel akár csendben, a nagy sikerként dicsekvő hangoskodás nélkül is végrehajthatták volna, hiszen jelentőségünktől és érdemeinktől fényérvnyire elmaradva ismertek el bennünket. Újra kell gondolni tehát helyzetünket, és összefogni, hogy annak valós javítását és távlatokat is felmutató eredményeket érthessünk el. Ezért először is a szolidaritás jegyében támogatást kell adni mindenkinek, aki még a pedagógusokénál is rosszabb helyzetben van.

Nem csupán az anyagi érdekérvényesítés miatt kell összefogni, az egész szakszervezeti mozgalom valóságos, alkotó léte forog kockán. Napról napra tapasztalható, hogy a koalíciós kormányzat - a törvényes kereteket ma még látszatra megőrizve - az egyes ágazatokat képviselő szervezeteket és azok tömörüléseit igyekszik megosztani, hatásos tevékenységüket mind következetesebben lehetetlenné tenni, illetőleg azokat egyre alsóbb szintű alkuhelyzetbe kényszeríteni.

A közoktatás számára jelentős új forrásokat kell biztosítani, különben az európai uniós csatlakozásban lévő lehetőségek nemzedékek számára maradnak kihasználatlanul.

Erről kell meggyőzni a társadalmat és a kormányt. Közösén kell kialakítani a tiltakozás olyan formáját, amely a társadalom támogatásával új tárgyalási helyzetet kényszerít ki.

Borbáth Gábor
főtitkár

A TARTALOMBÓL:

- **A KÖZOKTATÁS ÉS AZ 1999. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNY**
- **AZ ILLETMÉNY-RENDSZER VÁLTOZÁSA, BÉRFEJLESZTÉS 1999-BEN**
- **PSZ-ÁLLÁSFOGLALÁSOK**
- **AKTUÁLIS JOGSZABÁLYOK**
- **VÁLTOZÁSOK A TÁRSADALOM-BIZTOSÍTÁS TERÜLETÉN**
- **A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI**

A Gárdonyi Alapítvány kéri...

Ismételten felhívjuk az adózó oktatásügyi dolgozók figyelmét arra, hogy az 1998-as összevont adóalapjuk adójának - a kedvezmények levonása után fennmaradt - összegéből egy százalékot a Gárdonyi Géza Alapítványnak szíveskedjenek átutaltatni. A rendelkező nyilatkozatot az itt közölt mintanyomtatvány szerint kell kitölteni és önadózás esetén egyénileg eljuttatni az adóbevallással együtt az adóhatósághoz, a munkáltatói elszámolás esetén pedig az illetékes hivatalnak megküldeni.

Tavaly a kollégák ily módon 280.330 Ft-tal gazdagították az idős pályatársaik támogatását szolgáló alapítványt. Reméljük, hogy az idén is meghallják és teljesítik kérésünket. Számos rászoruló kartársunk nehéz életét tehetik valamelyest könnyebbé felajánlott forintjaikkal.

Az alapítvány neve: **Gárdonyi Géza**
Címe: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10.

Adószáma: **18011586-2-42**

(Tavalyi decemberi számunkban a régebbi adószámot közöltük.)
Segítségüket, támogatásukat előre is köszönjük.

Tánczos Istvánné
a kuratórium elnöke

MÉG LEHET...

A tavalyi 10-12-es összevont számunkban országos felhívással fordultunk - **a kárpátaljai árvízkárosult iskolák, gyermekek és pedagógusok megsegítése érdekében** - a PSZ tagságához, minden nevelési-oktatási intézményben dolgozó közalkalmazotthoz, pedagógushoz.

Felhívásunk eredményeként eddig több mint 500 ezer forint gyűlt össze. Az adakozásra továbbra is lehetőség van.

Kérjük, hogy a nemes célra felajánlott pénzadományokat összegyűjtve, a PSZ által e célra biztosított számlára utalják, illetve csekken fizessék be.

A számlaszám: OTP-11708001-20262765

Köszönet az eddigi és a további adakozóknak.

Húsz év

Nemrég ünnepelték Békéscsabán a Nyugdíjas Pedagógusok Klubja megalakulásának húszéves évfordulóját. Létrejöttében tevékenyen részt vett *Bori Györgyné*, a városi bizottság akkori titkára.

A 38 taggal megalakult klub megszervezésében és működésében oroszlánrészt vállalt *Pluhár Erzsébet* nyugdíjas tanár, aki 1978-tól máig betölti a vezetői tiszteket.

Az emlékeket felidézõ, színes mûsorú jubileumi összejövõvel *Kalászné Gelencsér Ilona*, a városi bizottság titkára üdvözölte a tagságot, megköszönve a társas élet gazdagításában való közreműködésüket. Egyúttal oklevéllel is fémjelte a klubvezető áldozatos helytállását, és sok-sok tartalmas klubfoglalkozást kívánt a jövőben is.

Helyesbítés

Lapunk múlt évi 10-12. számának 9. oldalán - a Tolnai megyei szakszervezeti kitüntetésekéről szólva - a Tengelici Általános Művelődési Központnak két alapszervezeti titkárát is "választottunk": Badics Tibornét és Balázs Jánosnét.

Helyesbítünk: *Badics Tiborné* a Tolna Megyei Pedagógiai Intézet (Szekszárd) titkára.

Elnézését kérjük mind az érdekelteknek, mind az olvasóknak az "alapszabályba ütköző" figyelmetlenségünkért.

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ EGY SZÁZALÉKÁRÓL

A kedvezményezett adószáma:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	—	<input type="text"/>	—	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---	----------------------	---	----------------------	----------------------

A kedvezményezett neve :

Ennek kitöltése nem kötelező.

TUDNIVALÓK

Ezt a nyilatkozatot csak akkor töltsse ki, ha valamely társadalmi szervezet, alapítvány vagy külön nevesített intézmény, elkülönített alap javára kíván rendelkezni.

A nyilatkozatot tegye egy olyan postai szabvány méretű borítékba, amely e lap méretét csak annyiban haladja meg, hogy abba a nyilatkozat elhelyezhető legyen.

FONTOS!

A rendelkezése csak akkor érvényes és teljesíthető, ha a nyilatkozaton a kedvezményezett adószámát, a borítékon pedig AZ ÖN NEVÉT, LAKCÍMÉT ÉS AZ ADÓAZONOSÍTÓ JELET pontosan tünteti fel.

A tisztségviselők figyelmébe!

A Pedagógusok Lapja a szakszervezeti tagság egészének rendszeres tájékoztatását szolgálja.

Ezért kérjük tisztségviselőinket, hogy az egyes számokat minél szélesebb körben tegyék hozzáférhetővé. Ez egyaránt érdeke mozgalmunknak és tagjainknak.

Hirdetés

A PSZ Budapest, X. kerületi Bizottsága 7 napos ausztriai (karintiai) kirándulást szervez nyugdíjasai számára 1999 májusában, az utazás, szállás, háromszori étkezés és a szervezett programok ára belépők nélkül 1.200 schilling + 10.000 Ft. Helyünk még van, várjuk az érdeklődőket. Jelentkezni Menyhárt Sándornál lehet. Telefon: 06-1-256-9276.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Felelős szerkesztő:

Árok Antal

Olvasószerkesztő:

dr. Fényi András

Technikai szerkesztő:

Márfiné Béczi Erika

Szerkesztőség:

1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja:

a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10.

Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: <http://www.deltasoft.hu/pszseh/>

E-mail: psz-seh@mail.matav.hu

Felelős kiadó:

Borbáth Gábor fõtitkár

Terjeszti

a Pedagógusok Szakszervezete

Index: 26651 ISSN 0133-2260

BENSŐSÉGES HANGULATÚ JUBILEUM

Amint a XVI. kongresszus és lapunk tavaly decemberi száma is utalt rá, 80 esztendeje, 1918. december 30-án alakult meg a Pedagógusok Szakszervezetének jogelődje, a Magyarországi Tanítók Szakszervezete.

A nagy évfordulóra emlékező ülést szakszervezetünk december 14-én tartotta meg.

A bensőséges hangulatú ünnepségen, melynek színhelye a központ díszterme volt, részt vettek a megelőző órákban ülésező OV-tagok, valamint az 1945. február 2-án Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete névvel újjáéledt szervezet még köztünk lévő alapítói, továbbá a PSZ korábbi tisztségviselői, élükön Béki Ernővel, az első, alapító főtítkárral.

*

A termet zsúfolásig megtöltő hallgatóságot üdvözölve először

Borbáth Gábor

főtítkár mondotta el az alábbi ünnepi beszédet.

Nyolcvanéves a Pedagógusok Szakszervezete.

Mit jelent 80 év egy ember életében? Mit jelent 80 év egy szervezet életében? A történelem eseményei (gazdasági válságok, világégés, forradalom) az egyéntől, a pedagógusoktól hősi helytállást követeltek. Éltek kollégáink jobban, de sohasem jól. Volt, hogy több jutott számukra, de sohasem elég. Mégis tették és teszik a dolgukat.

Azóta nemzedékek nőttek fel a kezük alatt és nem vallottak szégyent. Köszönet érte minden nevelőnek, aki a nehéz helyzetben is szeretettel és odaadással szolgált. Volt erő arra is, hogy egymás védelmében - a gyengébb fel-emelésére - szövetkezzenek.

Miért éppen a pedagógusok? A szolidaritás gondolata nélkül nincs pedagógia. A szolidaritás hite nélkül nincs igazi pedagógus. Miért erős ma

is közöttünk a szolidaritás gondolata? A pedagógiai lényege a mások felé fordulás, az érzékenység. Ez a gyermek felé fordulás, a szolgálat vállalása kiterjed a kollégákra.

Közöttünk mindig több olyan akad, aki vállalja ezt a rendkívül hálátlan és sokszor kevés eredménnyel kecsegtető munkát. Szerencsére olyan is mindig akadt, aki nehéz időben is vállalta azt, hogy képviseli a többiek érdekét - sokszor a saját személyes érdeke sérülésének árán is.

Miért jöttünk most össze?

A tisztelet kifejezésére az alapítónak, akik már nem lehetnek velünk, akik a legnehezebbet vállalták: először hozták létre pedagógus-szakszervezetet.

Tisztelet az újraalapítóknak, akik a világegést követően vállalták a szakszervezet szervezését. Szerencsére néhányukat körünkben is köszönhetjük.

Tisztelet az elmúlt évtizedekben ezt a munkát szívvel-lélekkel végzőknek. A ma nemzedéke tőlük tanulta a szakszervezeti munka lényegét.

Köszönet a mai tisztségviselőknak, akik a kor kihívásaira keresik a megfelelő választ, de életben tartják azt az eszmét, amely elődeiket is vezérelte.

Aki nem vállalja elődeit, múltját, az joggal számolhat azzal, hogy eltűnik a történelem süllyesztőjében. A Pedagógusok Szakszervezete mindig vállalta múltját és mindig tisztelte elődeit. Múltjára, következetes érdekvédelmi munkájára, elődeinek tiszteletére építi jövőjét.

Más a kor, mások az eszközök, de nem változhatott a cél: tenni a kollégák jobb megélhetéséért, védeni jogaikat, munkahelyüket, megszerezni számukra az egymásért cselekvés semmihez sem hasonlítható élményét.

Ezeket a célokat vállalja a XX. század végén a Pedagógusok Szakszervezete. Vállalja és biztosan tudom, hogy lesz is ereje megvalósítani. Mert ma is megvannak azok az elszánt és felkészült kollégák, akik ugyanúgy,

ahogy az elődök, vállalják a feladatot, tenni készek és képesek arra, hogy ezt a feladatot elvégezzék. Erőt ad számukra a nyolcvan év tapasztalata, idősebb kollégáik biztatása.

Biztos vagyok abban, hogy húsz év múlva, ha ünnepelni jön össze a Pedagógusok Szakszervezetének akkori vezetése - ünnepelni a 100 éves Pedagógusok Szakszervezetét -, értékelni fogják azt az erőfeszítést, amit egy sorsforduló, a rendszerváltás idején tettek az akkori vezetők. A kellő történelmi távlat lehetővé teszi majd a reális értékelést.

Én, aki részese voltam ennek a munkának, nem lehetek képes erre, csak megköszönni tudom azoknak, akikkel együtt dolgozhattam. Ma megteszem. Köszönöm mindazoknak a kitartását, akik egy sokak által süllyedőnek mondott hajót nem hagytak el, és azóta bebizonyosodott, hogy nem is hagyták elsüllyedni.

Mi vár még ránk? Nehéz feladat. Az európai uniós csatlakozás szakszervezeti feladatai most fogalmazódnak. Szorososan együtt kell dolgozni a magyar szakszervezeti mozgalom szervezeteivel és ki kell használni a nemzetközi kapcsolatok erejét. Mindezt olyankor, amikor a kormány nemigen tekinthető szakszervezetbarátnak.

Bízom abban, hogy ezt a feladatot is sikeresen oldja meg a Pedagógusok Szakszervezete.

Most pedig engedjék meg, hogy

Béki Ernőt,

az újjáalapított szakszervezet első főtítkárárt köszöntsem és átadjam a szót neki.

Kedves Kartársnők és Kartársak!

Ezzel a megszólítással kezdem, ahogy az újjáalakulás napján is tettem. Lehet, hogy ez a kifejezés már régen kiment a divatból, de akkor ezt a fogalmat teremtetük meg nagy hirtelen. Persze ma jobban hangzik, hogy Tisztelt Kollégánk, Tisztelt Kollégák. A kartárs szó talán furcsán hatott, de általában

elterjedt; akik akkor működtek a szakszervezeti munkában, azok jól emlékeznek rá.

Tulajdonképpen sokat gondolkoztam azon, hogy mit is ünnepelünk ma? Mire emlékezünk vissza?

Én úgy gondolom, azt ünnepeljük, hogy ami a pedagógusokban felszínre tört 1919-ben, sajnos nagyon rövid időre, az a szakszervezeti gondolat volt, a szolidaritás, ahogy a főtitkár úr kifejezte. Ennek a szolidaritásnak voltak addig is formái: az egyesületek, mintegy 150, felekezetek szerint, iskolatípusok szerint, ám a felsőoktatásiak és a gimnáziumiak fölülről néztek a többire. Volt ilyen erős hierarchikus szemlélet is. Ezt váltotta fel a haladó tanító mozgalmak révén a szakszervezeti gondolat. Hát a Horthy-rendszernek ez nem nagyon tetszett, úgyhogy nem is lett szakszervezet.

De hogy milyen erővel tört felszínre a szakszervezeti gondolat 1945-ben, amikor úgy hittük, demokratikus szabad Magyarország jön létre - voltak akkor ilyen illúzióink -, azt az események bizonyítják.

A pedagógusok nem várták meg, amíg az országban a háborús cselekmények lezajlanak. Mielőtt a Pataki Margit, aki még itt van, néhány társával együtt beírt az újságba, hogy a Pedagógusok Szakszervezete itt és itt található, egy elhagyott nyilas helyiségben, már akkor Debrecenben működött a szakszervezet, és az Alföldön már mindenütt. Tehát nem mondvacsinált állítás, hogy ez a szolidaritás, ez az összetartás, amiről a főtitkár kollégám beszélt, ez éppen a szakszervezeti gondolatban tört felszínre.

És úgy van, ahogy ő mondta, akármilyen változások történtek, jöhetett a Rákosi, jöhetett ez, jöhetett az, és most is jöhet ez is és az is, ez a szakszervezeti gondolat benne él a pedagógusokban. Ha jól olvastam, valami 90 ezer tagja van most a szakszervezetnek. Nagyon nagy dolog, hogy 90 ezer van, hisz itt senki nem kényszerít senkit arra, hogy szakszervezeti tag legyen. 90 ezer tag az nagyon is nagy eredmény. Tehát a szakszervezetben 90 ezren kitartottak, és nyilván újak is vannak, fiatalok is közöttük. Nem sikerült szétrombolni,

nem sikerült széttagolni iskolatípusok szerint - jó, voltak leszakadások, de az alapvető bázisa a szakszervezetnek megmaradt.

Ebből a helyzetből lehet kiindulni és szervezőmunkával segíteni a növekedést. Azok is, akik nem szakszervezeti tagok, rá fognak jönni, hogy - ahogy a főtitkár kolléga mondta - nem lehet a szakszervezet nélkül, ebben a kibontakozó kapitalista világban nem lehet a szakszervezet nélkül megenni. Most igazán mindent el kell követni és el is lehet követni, mert megvan a lehetősége annak, hogy mindazt, ami a pedagógusok elemi és jogos érdeke, azt érvényesíteni lehessen. Nem könnyű feladat. Nagyon komoly idők következnek.

Most is sok a gond, ahogy 45-ben, hisz kicsit hasonlítanak a viszonyok, sok különbség is van természetesen. 45-ben is az első dolog volt, hogy szövetségesek után kellett nézni, és tisztázni kellett a pártokhoz való viszonyt. Ez most is fennáll.

Azért volt akkor a neve a Pedagógusok Szakszervezetének a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete, mert ez azt jelentette, hogy nem rendeltük alá semmiféle pártpolitikai törekvésnek. Legalábbis a kezdetben ezt meg tudtuk csinálni.

Ami a szövetségeseket illeti, akkor adódott a munkásság és a parasztság, a szegényparasztság - mármint nem a nagybirtokos parasztság. Ezeknek a gyerekeit tanítjuk, tanítottuk. Világos volt - úgy gondoltuk -, az az érdekük nekik, hogy mi, pedagógusok ezt a feladatot tisztességesen elláthassuk. S magas színvonalon. Hogy most hogyan van, ez már meghaladja az én kompetenciámat. Bizony nagyon sok gondot okozhat a szakszervezetnek, hogy mi módon csinálja.

És a harmadik, ami akkor nagyon nagy probléma volt, hogy hogyan viszonyuljon a szakszervezet a demokráciához.

Ma talán teljes mértékben evidens: a szakszervezetnek elemi érdeke, hogy a demokrácia kibontakozzon, kiszélesedjen és vitathatatlanná váljék, hogy erőszakoskodni itt senkinek ne legyen módja, se kormánynak, se rendőrségnek, se senkinek, és semmiféle ideo-

lógiai erőszakot se követhessenek el az embereken, így a pedagógusokon sem.

Egyébként befejezésül nagyon köszönöm, hogy megtiszteltek engem és alkalmat adtak arra, hogy itt megjelenjek, találkozhatok a régiekkel, azokkal, akik még ismertek engem és én is őket. Nagyon köszönöm ezt a meghívást, és a lehető legjobbakat kívánom azoknak, akik most végzik a szakszervezeti munkát; biztos vagyok benne, hogy komoly erőfeszítések árán komoly sikereket fognak elérni.

*

A nagy tetszéssel fogadott, múltat, jelent és jövőt egybeölelő ünnepi beszédek után a főtitkár három alapító tagnak nyújtotta át a mind tartalmában, mind művészi kivitelében rangos kitüntetés, az **Eötvös József-emlékérem arany fokozatát**.

A legelső, aki kapta, *Béki Ernő*t nem kell bemutatnunk, hisz az elhangzott, dicsekvés nélküli emlékezése "önmagáért" beszél.

Őt követte *dr. Fényi András*, aki 1945-től mindmáig - immár túl a 86. életévén - dolgozik a szakszervezetben, a Pedagógusok Lapja belső munkatársaként, olvasó- és tördelőszerkesztőként.

A harmadik kitüntetett *Juhász László* volt. Ő először Veszprém megyében vett részt a szakszervezet megalakulásában, majd megyei titkárként, később a szakszervezeti központ egyik vezető munkatársaként, illetőleg - nyugdíjba vonulásáig - évtizedeken át budapesti titkárként tevékenykedett, mindig odaadón képviselve az egyes pedagógusok érdekeit éppúgy, mint a fővárosi pedagógustársadalomét.

Az oldott hangú emlékülést követő állófogadáson hosszú ideig együttmaradtak, emlékeiket felidézve, a meghívott vendégek és a mai szakszervezeti élet sok-sok gondját és a kisebb-nagyobb sikerek örömét is átélő "kartársak".

A jubileumi találkozó minden résztvevője szép kivitelű emléklapot kapott, amelyet az országos iroda a kongresszusi küldötteknek is postázott, továbbá azoknak a meghívottaknak, akik nem jelenhettek meg a jubileumi ünnepségen.

A PSZ Országos Vezetőségének decemberi ülése

Az országos vezetőség 1998. december 14-én (hétfőn) tartotta a kongresszus utáni első ülést. Ennek eseményeiről és határozatairól az alábbiakat emeljük ki híradásunkban.

Az ülésen az OV ideiglenes jelleggel elfogadta a PSZ Országos Szervezeti és Működési Szabályzatát.

Élénk vita után véglegesítette az 1999-es állami költségvetésről és a közoktatási dolgozók keresetének alakulásáról szóló állásfoglalást. (Ez utóbbit lapunk hátsó oldalán közöljük.)

Az országos vezetőség a XVI. kongresszus befejező szakaszának időpontját 1999. február 27-ében (szombat) jelölte meg.

A tervek szerint e zárónapon a PSZ programját vitatják meg, illetve fogadják el, valamint a be nem töltött tisztségekről döntenek. Sor kerül az 1999. évi szakszervezeti költségvetési irányelvek elfogadására is.

A meghívót és az előterjesztéseket az OV február 1-jei értekezlete után küldik ki.

Végül az OV állásfoglalást fogadott el a szakszervezeti tagdíjalap 1999. évi értelmezésére.

Az SZVB első ülése

Megtartotta alakuló ülését az újonnan választott országos számvizsgáló bizottság, melynek tagjait 1998. decemberi számunk kongresszusi beszámolójában már felsoroltuk. Az elnök *Nádasi Elemér* (Veszprém megye), az alelnök pedig *Nyíró László* (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) lett.

Mennyien is vagyunk?

Az idei év elején ismét esedékes a PSZ szervezeti adatainak összegzése. Az országos iroda három adatlapot készített. Egyet az országos tagozatok, egyet a területi szervezetek, egyet pedig valamennyi szervezet számára. A területi (regionális) PSZ-szervezeteket arra kéri az OI, hogy területük alapszervezeteihez továbbítsák a taglétszám összesítésére vonatkozó adatlapot, majd a kitöltést követően összegezzék, lehetőség szerint ellenőrizzék az adatokat. A területi összesítéseket 1999. február 15-ig kell megküldeni az országos irodának. Ugyancsak ez a határideje a területi és alapszervezeti adatok közlésének.

Az iroda kéri valamennyi OV-tag segítségét, közreműködését abban, hogy minden területről a lehető legteljesebb és legpontosabb adatokat kapjon.

KARÁCSONY AZ OTTHONBAN

Visszatérő szép hagyomány, hogy a budapesti Nyugdíjas Pedagógus Otthon lakói és a Pedagógusok Szakszervezetének vezetése együtt ünnepli a karácsonyt. Így volt ez az elmúlt esztendőben is.

Az ünnep vigiliáját megelőző este, a hóba burkolódzott park védelmében megbújó otthon klubjában, a csillogó karácsonyfa köré gyűlve hallgatták az idős kollégák a szeretet diktálta karácsonyi műsort. A II. kerület óvodásainak dalai és József Attila "Pásztorok" című versének felcsendülő sorai fényt csalogattak a megfáradt szemekbe. A hallgatóság sorain végigtekintve, az ápolt ezüstös hajkoronákat, a figye-

lő arcokat vizsgálva bizony nehezen hihette el a szemlélő, hogy a jelenlévők átlag életkora közelebb van a nyolcvanhoz mint a hetvenhez, s hogy egyharmaduk már a kilencvenet is elhagyta.

Talán ezért is volt különösen megható az a szeretetteljes légkör, amivel az ifjabb kollégákat, a legkisebb gyermekével megjelenő *Pokorni Zoltán* oktatási minisztert, *Borbáth Gábort*, a PSZ főtitkárát és a műsor szereplőit fogadták.

A családias együttlétet semmi sem bizonyította jobban, mint az, hogy - akárcsak otthon - mindenki a számára legértékesebből hozott ajándékot. A miniszter a legkedve-

sebb Ady-versét, a "Karácsony"-t olvasta fel, Lukács Sándor színművész pedig saját verseiből nyújtott át egy csokorra valót. Az óvodások a dalok-versek mellé a saját maguk készítette ajándékaikat adták át. A "családtag"-ként fogadott Borbáth Gábor főtitkár a fiúi szeretet, kollegiális tisztelet szavaiból kötött jelképes csokor mellé átadta azt az egyáltalán nem jelképes háromszézer forintos támogatást - az intézmény vezetőjének -, amellyel az otthon lakóinak életét kívánja a Pedagógusok Szakszervezete még gondtalanabbá, szebbé, gazdagabbá tenni.

Juhász Olga

KÖZLEMÉNY LAPUNKRÓL

A régi formában, de megváltozott tartalommal megjelenő Pedagógusok Lapját településenként minden alapszervezetünknek - a hírlevél korábbi címlistája alapján - ingyen megküldtük. Terveink szerint az 1999-es esztendőben is ezt tesszük. A PSZ szervezetei tehát előfizetés nélkül kapják meg a lapot, mégpedig településenként egy címre postázva. Az egyes intézményekhez a PSZ települési szervezetei juttatják el.

Mint hogy azonban számos önkormányzat, oktatási és kulturális intézmény, valamint egyéni érdeklődő is szeretne hozzájutni a PSZ sajtóorgánumához, ezt - előfizetés ellenében - eljuttatjuk hozzájuk.

Az évi előfizetési ár 2.400 forint, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig - megrendelő levelük alapján - csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetéseket a következő fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában) 80.000 forint, fél oldalas 40.000, negyed oldalas 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 30 forint. Minden egyes díjtételt 25 százalékos áfa terhel.

Végül örömmel jegyezzük meg, hogy lapunk - amint a 7-8. számunk impresszumában is szerepel - már Internet címünkről Word 6.0 formátumban letölthető. Hadd idézzük a világhálózati számot: [www://deltasoft.hu/pszsch/](http://deltasoft.hu/pszsch/).

AMIT KERESÉTÜNKBŐL LEVONNAK

A jövedelmi statisztikák általában bruttó kereseti adatokat tartalmaznak. A fizetési borítékokban azonban sokkal vékonyabb nettó forintok lapulnak. Tudjuk, hogy nem jelentéktelen különbségekről van szó.

Béreink, keresetünk ez évi alakulásáról 1998/9. számunkban Stark Antal, az Oktatási Minisztérium gazdasági helyettes államtitkára nyilatkozott. Az általa optimista becslésként közölt bruttó keresetek mellé ezúttal a levonásra kerülő adó- és járulékforintokat tesszük.

Az adótábla változása

1998	
<i>A jövedelem</i>	<i>az adó</i>
0-250.000 Ft	20%
250.001 Ft-300.000 Ft	
50.000 Ft és a 250.000 Ft-on felüli rész	22%-a
300.001 Ft-500.000 Ft	
61.000 Ft és a 300.000 Ft-on felüli rész	31%-a
500.001 Ft-700.000 Ft	
123.000 Ft és az 500.000 Ft-on felüli rész	35%-a
700.001 Ft-1.100.000 Ft	
193.000 Ft és a 700.000 Ft-on felüli rész	39%-a
1.100.001 Ft-tól	
349.000 Ft és az 1.100.000 Ft-on felüli rész	42%-a.
1999	
<i>A jövedelem</i>	<i>az adó</i>
0-400.000 Ft	20%
400.001-1.000.000 Ft	
80.000 Ft és a 400.000 Ft-on felüli rész	30%-a
1.000.000 Ft-on felüli rész	40%-a.

1. Tehát az adótábla egyszerűsödik. Az adósávok száma hatról háromra csökken. A legmagasabb adókulcs 42%-ról 40%-ra mérséklődik.

2. Az adójóváírás mértéke azonban csökken: a keresetek 20%-áról 10%-ára, felső értéke 4.200-ról 3.000 Ft/hó összegre. Ami egymillió forint éves jövedelem felett nem vehető igénybe.

3. Új a családi adókedvezmény: egy- és kétgyermekes családoknál gyermekenként havi 1.700 Ft, három- és többgyermekes családoknál 2.300 Ft, súlyosan fogyatékos eltarítottak esetén 2.600 Ft.

4. Nem változott a nyugdíjjárulék és a magánnyugdíjpénztári befizetések 25%-os adókedvezménye. (8%-ra nőtt viszont a kötelezően befizetendő nyugdíjjárulék! Lásd a járulékoknál.)

5. Változatlanul évi 200.000 Ft, illetve 260.000 Ft összegig 50%-os adókedvezményt élveznek az önkéntes kiegészítő nyugdíjpénztári befizetések.

6. Nem változott a legalább tíz évre vagy annál hosszabb időre szóló élet- és nyugdíjbiztosítások adókedvezménye: az adóévben befizetett biztosítási díj 20%-a, de legfeljebb 50.000 Ft.

7. A szakszervezeti tagdíj továbbra is levonható az adóalapból. A PSZ-tagok által fizetendő tagdíj változatlan: a bruttó alapilletmény 1%-a.

Például 42.000 Ft/hó alapilletmény esetén havi 420 Ft. Ebben az esetben az éves összevont adóalapból 5040 Ft-ot kell levonni. Ennek adócsökkentő hatása 1.512 Ft!

Példa egy pedagógus havi bruttó és nettó keresetének alakulására

1998. december	Pedagógus-kereseti elemek	1999. január
63.200 Ft	Alapilletmény (H-11)	73.300 Ft
4.400 Ft	További szakképesítés alapján alkalmazott szorzó (7%)	4.400 Ft
4.651 Ft	Kötelező óraszám-emelés miatti kompenzáció	4.651 Ft
72.251 Ft	Összes járandóság	82.351 Ft
20.246 Ft	SZJA-előleg	22.154 Ft
5.058 Ft	Nyugdíjjárulék (1998-7%; 1999-8%)	6.588 Ft
2.168 Ft	Egészségbiztosítási járulék (1998-3%; 1999-3%)	2.471 Ft
1.084 Ft	Munkavállalói járulék (1998-1,5%; 1999-1,5%)	1.235 Ft
632 Ft	Szakszervezeti tagdíj (bruttó alapilletmény 1%-a)	733 Ft
29.188 Ft	Levonás összesen	33.181 Ft
43.063 Ft	Kifizetendő összesen	49.170 Ft

NETTÓ KERESETNÖVEKEDÉS: 14,2%

Példánk egy H fizetési osztály 11. fizetési fokozatba sorolt (több mint 30 éves közalkalmazotti jogviszonnyal rendelkező, két szaktárgyat tanító) középiskolai tanár keresetének alakulását mutatja be pótlék és túlóra nélkül. (Ezek ugyanis esetlegesekek!)

Éves jövedelme a 13. havi illetménnyel együtt túlhaladja az egymillió forintot, tehát elveszíti az adójóváírás (1999-ben 3.000 Ft/hó) lehetőségét. Életkora alapján valószínűsíthető, hogy gyermekeit már felnevelte (lehet, hogy éppen főiskolára vagy egyetemre járnak), tehát családi adókedvezményt nem igényelhet.

Összeállította: Árok Antal

A KÖZOKTATÁS ÉS AZ 1999. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNY

Az Országgyűlés az 1998. december 28-i ülésnapján fogadta el az 1998. évi XC. törvényt a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről. Megjelent a Magyar Közlöny 1998/120. számában. E törvény egyúttal módosít 47 másik törvényt, többek között a Kjt.-t és a közoktatási törvényt is. *Összeállításunkban a közoktatást érintő legfontosabb részeket emeltük ki s értelmezzük azzal a céllal, hogy segítséget nyújtsunk a helyi érdekegyeztetésekhez, alkalmazáshoz.* A költségvetési törvény és az általa módosított más törvények bírálata, nagyon is indokolt kritikáját a Pedagógusok Szakszervezete Országos Vezetőségének állásfoglalása foglalja össze (lásd lapunk hátsó borítóján), valamint a közoktatás technikai, adminisztratív dolgozóit tömörítő tagozatunk aláírásgyűjtő akciója jelzi.

1. Önkormányzatok finanszírozása, közoktatási normatívák

Az önkormányzatok feladat- és hatásköri rendszere lényegében nem változott, ennél fogva a forrásszabályozás is csak kisebb, bár sok települést kedvezőtlenül érintő elmozdulást mutat. A helyi önkormányzatok központi költségvetésből várható forrásai 1998-hoz képest átlag 10%-kal emelkednek. Ez azonban a korábbinál jelentősebb szóródással érvényesül, még akkor is, ha eltekintünk a jórészt politikai szempontok alapján hozott egyedi költségvetési döntésektől. Változatlanul a személyi jövedelemadó 40%-a illeti meg a helyi önkormányzatokat. Az szja-nak azonban csak 15%-a marad a képződés helyén; 25%-a (17,4+7,6%) normatívan kerül elosztásra az iparüzési adóból elérhető bevétellel kombinálva. Ennek célja az "aránytalanságok" mérséklése, s egy-

értelműen a nagyobb, prosperáló településeket érinti hátrányosan. Ez azt jelenti, hogy az e szabályozással hátrányosan érintett települések átengedett bevételei jóval a várható infláció (10-11%) alatti értékkel emelkednek. (Pl. Budapesten 1%-kal, Székesfehérváron 3%-kal.)

A költségvetési törvény általános indoklásában a helyi önkormányzatok forrásszabályozásának peremfeltételei szerint e területen az átlagkeresetek 13,1%-kal nőnek. A közoktatásban az átlagkereset-emelkedés 14,1%, amelyből a pedagógusoké közel 16%. *A közoktatási normatíva emelkedése elvileg forrást biztosít nemcsak a pedagógusok 16%-os illetménynövekedéséhez, hanem a technikai, adminisztratív dolgozók legalább 13%-os béremeléséhez is.* Ezért elvárható, hogy a helyi önkormányzati költségvetések ennek összegét biztosítsák. Ezt hangsúlyozza az Oktatási Minisztérium is. Ugyanakkor ismerjük ennek gyakorlati korlátait. *Ezért a helyi érdekegyeztetésnek kiemelten kell foglalkoznia ezzel a kérdéssel.*

A kormány álláspontja szerint az önkormányzatoknál és intézményeiknél a létszám több mint 2%-kal csökken az egyes területek között differenciáltan. *Ez pedagógusoknál csak mintegy 1%-os természetes létszámfogyást jelenthet!* E szempontból kiemelt területek a tűzoltóságok és a szociális intézmények, ahol nem számolnak létszámcsökkenéssel. Egyéb területeken 3,7%-os csökkenés várható. Az OEP által finanszírozott egészségügyben a létszám 3%-os mérséklődése prognosztizálható.

A dologi kiadások az előző évi várható teljesítéshez képest csupán 5%-kal emelkednek döntően saját bevételből. Ez tovább rontja az intézmények működési feltételeit.

Az önkormányzatok közoktatással összefüggő normatív állami támogatása

(költségvetési törvény 3., 5. és 8. sz. mellékletében)

Összesített növekedésük 1998-hoz képest mintegy 16%

A költségvetési törvény 3. sz. mellékletében

Gyermekvédelmi szakellátás	450 000 Ft/ellátott
Bölcsődei ellátás	128 000 Ft/ellátott
Óvodai ellátás	80 000 Ft/fő
Iskolai oktatás	
az 1-8. évfolyamokon	83 000 Ft/fő
Iskolai oktatás	
a 9-13. évfolyamokon	108 000 Ft/fő
Iskolai szakképzés	
- Elméleti oktatás	
szakmunkásképző iskolában	80 000 Ft/fő
- Szakmai-elméleti oktatás	
szakiskolában	90 000 Ft/fő
- Szakmai-elméleti oktatás	
szakközépiskolában	105 000 Ft/fő
- Szakmai-gyakorlati képzés	50 000 Ft/fő
Közoktatási közfeladatokat ellátó egyházak kiegészítő támogatása	
[a költségvetési törvény	
30. § (12) bekezdése]	62 216 Ft/oktatott fő
Közoktatási megállapodás esetén önkormányzati érdekeltség!	
Különleges gondozás, ellátás	
- Gyógypedagógiai ellátás	194 000 Ft/fő
- Korai fejlesztés, gondozás	105 000 Ft/fő
- Fejlesztő felkészítés	145 000 Ft/fő
Alapfokú művészetoktatás	
- Zeneművészeti,	
képző- és iparművészeti ágon	49 000 Ft/fő
- Táncművészeti,	
szín- és bábművészeti ágon	40 000 Ft/fő

Kollégiumi,		
externátusi nevelés, ellátás		152 000 Ft/fő
Egyéb közoktatási feladatok		
- Párhuzamos művészetoktatás		60 000 Ft/fő
- Szakiskolások felzárkóztató oktatása		21 200 Ft/fő
- Súlyos beilleszkedési, tanulási,		
magatartási zavarokkal küzdő		
gyermekek után		12 000 Ft/fő
- Óvodába, általános iskolába bejáró		
gyermekek után		12 500 Ft/fő
- Intézményfenntartó társulás óvodájába,		
iskolájába járó gyermekek után		16 000 Ft/fő
- 3 000 főnél kisebb lakosságszámú		
településen óvodába, általános iskolába		
járó gyermekek után		22 000 Ft/fő
- 3 000-3 500 fő közötti településeken		11 000 Ft/fő
- Óvodában, iskolában, kollégiumban		
szervezett intézményi étkeztetés		16 000 Ft/fő
- Általános iskolai napközis		
foglalkozás után		5 500 Ft/fő
- Könyvtári feladatok ellátása		
és/vagy taneszközbekszerezés		
és/vagy informatikai oktatás		1 830 Ft/fő
Központosított előirányzatok (5. sz. mellékletben)		
- Gyermek- és ifjúsági feladatok		150 millió Ft
(Felhasználásáról az ifjúsági és sportminiszter		
által vezetett tárcaközi bizottság dönt.)		
- Szakmai fejlesztési támogatás		2 600 millió Ft
(Igényelhető közoktatás számítógépes hálózatának kiépítéséhez,		
Internet-szolgáltatás üzemeltetéséhez, szoftverek, oktató-		
programok, informatikai eszközök beszerzéséhez.)		

- 1 100 főnél kisebb településen az óvodai nevelés és az 1-4. évfolyamos általános iskolai oktatás támogatása 1 000,0 millió Ft
  - Pedagógiai szakmai szolgáltató és szakértői tevékenység támogatása 1 829,4 millió Ft
- Normatív, kötött felhasználású támogatások (8. sz. melléklet)*
- Nemzetiségi, etnikai kisebbségi óvodai neveléshez 25 000 Ft/fő
  - Nemzetiségi, etnikai kisebbségi nyelvre oktatás iskolában 26 000 Ft/fő
  - Kisebbségi nyelven történő oktatás, valamint két tanítási nyelvű oktatás 32 000 Ft/fő
  - Cigány etnikumhoz tartozó felzárkóztatás iskolában 27 000 Ft/fő
  - Cigány etnikumhoz tartozók kollégiumi ellátása 20 000 Ft/fő
  - Kiegészítő támogatás kis létszámú nemzetiségi, etnikai óvodához (60), általános iskolához (130 fő alatt) 22 000 Ft/fő
  - Pedagógus-szakvizsga és -továbbképzés 21 800 Ft/fő
[Igényelhetik a helyi önkormányzatok a közoktatási törvény 17. § (5) bek. és 19. § (5) bek. alapján előírt szakvizsga, illetve továbbképzés költségeinek biztosításához. (Lásd: a 277/1997. (XII. 27.) kormányrendelet.)]
  - Tanulók tankönyvvásárlása 1 700 Ft/fő
(A támogatás a helyi önkormányzatokat az 1999/2000. tanévre becsült tanulólétszám alapján illeti meg.)
  - Pedagógusok szakkönyvvásárlása 9 750 Ft/fő
(Az igényjogosultság részletes feltételeit a 20/1997. (II. 13.) sz. kormányrendelet határozza meg.)
  - Érettségi és szakvizsgadíjak 3 448 Ft/fő

Körzeti, térségi feladatok

- Fővárosi és megyei közalapítványok szakmai tevékenységére összege: 1 200 millió Ft
[A megyei (fővárosi) önkormányzatokat illeti meg a területén működő helyi önkormányzatok számára közoktatási célra biztosított normatív állami hozzájárulás arányában. **A támogatás kizárólag a megyei fejlesztési tervvel összefüggő szakmai célokra fordítható!**]
- Pedagógiai szakszolgálatok tevékenysége összege: 621,674 millió Ft
[A megyei (fővárosi) önkormányzatokat illeti meg a fentiek szerinti arányban.]

Megjegyzés:

- A közoktatási célú normatív állami hozzájárulásokkal az elszámolás a nevelési-oktatási feladatoknak megfelelő közoktatási statisztikai adatokra és az azt megalapozó előírt tanügyi okmányokra vagy a hozzájárulást megalapozó okmányokra épül.
- A központosított előirányzatok igénylésének, folyósításának, elszámolásának részletes feltételeit az érintett ágazati minisztériumok szabályozzák.

2. Az Oktatási Minisztérium fejezetében (XX.) szereplő közoktatási feladatfinanszírozás

- Közoktatási feladatok és szakmai programok 700 millió Ft
- Közoktatási tankönyvkiadás 460 millió Ft
- Közoktatásfejlesztés és számítógépes hálózat kialakítása 1 100 millió Ft
- Pedagógus-szakvizsga és -továbbképzés 950 millió Ft
- Kommunikációs testületek, szakmai bizottságok 40 millió Ft

- Nem önkormányzati fenntartású közoktatási intézmények központi előirányzata 400 millió Ft
  - Értékelési és vizsgaközpontok létesítése 750 millió Ft
  - Határon túli magyarok oktatási és kulturális támogatása 470 millió Ft
  - Közoktatási modernizációs közalapítvány támogatása 400 millió Ft
- Ifjúsági szakképzés korszerűsítése*
- világbanki program hitelfedezete 2 890 millió Ft
  - VÁM-ÁFA 700 millió Ft

3. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosítása

A közalkalmazotti végkielégítés mértéke 1999. április 1-jei hatállyal az alábbiak szerint alakul. Ha a közalkalmazotti jogviszonyban töltött idő legalább

- három év: 1 havi,
- öt év: 2 havi,
- nyolc év: 3 havi,
- tíz év: 4 havi,
- tizenhárom év: 5 havi,
- tizenhat év: 6 havi,
- húsz év: 8 havi

átlagkeresetének megfelelő összeget kell kifizetni. Ez a szabályozás a közszolgálat minden területén egységes lett (köztisztviselők, fegyveres testületek stb.) A közalkalmazotti illetményrendszer változását külön fejezetben tárgyaljuk.

4. A közalkalmazotti illetményrendszerrel összefüggő változások

Ezt a fejezetet az Oktatási Minisztérium Tanügyigazgatási Főosztályának közreműködésével állítottuk össze.

Az illetmény megállapítása

4.1. A közalkalmazottak illetményrendszere 1999. január 1-jétől új elemmel, a szakmai szorzóval egészült ki. A szakmai szorzó bevezetésére a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvénynek (Kjt.) az éves költségvetésről szóló törvény 79. §-ával megállapított 66. §-ának (7)-(9) bekezdésével került sor. A (8) bekezdés utal a Kjt. 3. sz. mellékletére, amelynek módosítását a költségvetési törvény 14/A. sz. melléklete tartalmazza, továbbá utalás történik a kormányrendeletre is, amelynek ezzel összefüggő módosítása a Magyar Közlöny 1998/122. számában jelent meg. [242/1998. (XII. 31.) sz. kormányrendelet a 138/1992. (X. 8.) sz. rendelet módosításáról.]

4.2. A közalkalmazottnak járó teljes illetmény meghatározásánál a kiindulási alap minden esetben a garantált illetmény. A garantált illetmény az az összeg, amelyet a Kjt. 1. számú melléklete vagy 2. számú melléklete alapján a munkáltatónak kell megállapítania. A munkáltatónak az első és legfontosabb feladata tehát annak meghatározása, hogy a közalkalmazott részére milyen összegű garantált illetmény jár. A garantált illetmény számítási módja 1998-hoz képest nem változott. Változatlan besorolási feltételek esetén tehát az 1998-ban meghatározott garantált illetmény összege 1999-ben nem változik. A garantált illetmény az alapja minden más számításnak.

4.3. A megállapított garantált illetményt kell megszorozni a meghatározott pedagógus-munkakörökben az új szakmai szorzóval.

4.4. Az úgynevezett, a további szakképesítés hasznosításáért járó százalékos illetménynövekedés meghatározásánál a munkáltatónak ismét a garantált illetményből kell kiindulnia, figyelmen kívül kell tehát hagynia az új 1,16%-os szakmai szorzót.

4.5. A munkáltatónak tehát

- először meg kell határozni a közalkalmazott garantált illetményének az összegét (amely az előző évi garantált illetménnyel, változatlan fizetési osztály és fizetési fokozat esetén, azonos) (II., illetve V. tábla),

- ezt követően a garantált illetmény összegét be kell szorozni az új szakmai szorzóval (III., VI. tábla, szeptember 1-től IV., VII. tábla),

- majd visszatérve a garantált illetmény összegére, meg kell állapítani a százalékos illetménynövekedést,

- és végül a szakmai szorzóval megemelt garantált illetmény összegéhez hozzá kell adni a százalékos illetményemeléssel meghatározott összeget.

4.6. Példa egy F/5 besorolás mellett:

- *Első lépcsőként* a munkáltató megállapítja a garantált illetményt, Kjt. 1. sz. melléklete szerinti "F" fizetési osztály első fizetési fokozatában található 33.600 Ft és az 5. fizetési fokozathoz tartozó 1,24 szorzószám alkalmazásával:

$$33.600 \times 1,24 = 41.664 \text{ Ft,} \quad \text{kerekítve: } 41.700 \text{ Ft.}$$

[Kerekítés a Kjt. 66. §-ának (10) bekezdése alapján.]

- *Második lépcsőként* a munkáltató az 1,16 szakmai szorzószám alkalmazásával megemeli a garantált illetményt:

$$41.700 \times 1,16 = 48.372 \text{ Ft} \quad \text{kerekítve: } 48.400 \text{ Ft.}$$

- *Harmadik lépcsőként* meghatározza a százalékos illetménynövekedés összegét az eredeti, a garantált illetmény, vagyis a 41.700 Ft alapján, melynek mértéke példánkban, egy további, főiskolán szerzett szakképesítés esetén öt százalék, összege ennek megfelelően 2.085 Ft.

- Végül a százalékos illetménynövekedés összegével kell növelni a szorzószámmal meghatározott illetmény összegét, vagyis a közalkalmazott illetménye:

$$48.400 + 2.085 = 50.485 \text{ Ft} \quad \text{kerekítve: } 50.500 \text{ Ft.}$$

Felhívjuk a figyelmet, hogy a százalékos illetménynövekedést, bár az illetménynél minden esetben be kell számítani, de azt az átsoroláson külön kell feltüntetni.

4.7. A Kjt. 2. számú mellékletében ("F" és "G" kiegészítő táblák) található összeg a garantált illetmény, ezt kell a 6. pontban ismertetett példának megfelelően megemelni a szakmai szorzóval,

illetve ha előfeltételei fennállnak, akkor hozzá kell adni a százalékos illetménynövekedést. (Lásd V., VI., VII. tábla.)

A Kjt.-illetménypótlék alapja változatlanul 13.500 Ft. Az ezzel összefüggő illetményelemek tehát nem változnak.

A Kjt. 1. sz. mellékletével megállapított illetménytábla, illetve a 2. sz. melléklet kiegészítő táblái adják tehát a garantált illetményt. A közalkalmazott tényleges illetményét a garantált illetmény és az alkalmazott szorzó szorzata adja meg. A pedagógusoknál (1,16, majd 1,19), a nem pedagógusoknál a fenntartó által meghatározott szorzó. Amennyiben az "A" és "B" fizetési osztály alsó fokozataiban számított illetmény nem éri el az 1999. január 1-től megállapított minimálbér összegét (22.500 Ft/hó), akkor erre fel kell emelni.

5. A közoktatási törvény (Kt.) módosítása

A költségvetési törvény 87. §-a módosítja a közoktatási törvény 27. §-át (művészeti szakiskolákat érint); 37. § (2) bekezdését (közoktatási intézmények alapítási eljárására vonatkozik); 79. §-ának (3) bekezdését (nem önkormányzati közoktatási intézmények engedélyének kiadására vonatkozik), valamint a 118. § (10)-(11)-(12) bekezdését. Ez utóbbiak a pedagógusok minőségi bérpótlékának változásával függnek össze. Itt is felhívjuk a figyelmet arra, hogy ez nem érinti az 1998/1999. tanévre megállapított minőségi munkavégzésért járó keresetkiegészítést [költségvetési törvény 128. § (1) bekezdés h) pontja]. Az e tanév elején megállapított kiegészítések 1999. augusztus 31-ig változatlan járandóságok, függetlenül attól, hogy ennek finanszírozása 1999. január 1-től nem közvetlenül a központi költségvetésből történik. Ez a típusú kiegészítés 1999. szeptember 1-től, a pedagógus szakmai szorzók 1,19-re történő változásával szűnik meg. Az e célra használt összeg szolgál forrásul a szakmai szorzó 1,19-re való emeléséhez. A minőségi pótlék helyett 1.500 Ft/hó/pedagógus kvótával a kiemelt munkavégzésért járó keresetkiegészítés (mozgóbér) lép be, amelynek szabályait a Kt. módosítása rögzíti. (A későbbiekben erről részletes tájékoztatást adunk.)

PSZ Országos Iroda

A közalkalmazott illetményének a meghatározása a Kjt. 1. számú melléklete alapján

I. tábla

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	19 700	22 100	23 200	24 400	27 900	33 600	37 100	39 500	44 100	48 700
2	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05	1,06	1,06	1,06	1,06	1,06
3	1,08	1,10	1,10	1,10	1,10	1,12	1,12	1,12	1,12	1,12
4	1,12	1,15	1,15	1,15	1,15	1,18	1,18	1,18	1,18	1,18
5	1,16	1,21	1,21	1,21	1,21	1,24	1,24	1,24	1,24	1,24
6	1,20	1,27	1,27	1,27	1,27	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
7	1,24	1,33	1,33	1,33	1,33	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36
8	1,28	1,39	1,39	1,39	1,39	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42
9	1,32	1,45	1,45	1,45	1,45	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48
10	1,36	1,51	1,51	1,51	1,51	1,54	1,54	1,54	1,54	1,54
11	1,40	1,57	1,57	1,57	1,57	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
12	1,44	1,63	1,63	1,63	1,63	1,66	1,66	1,66	1,66	1,66
13	1,48	1,69	1,69	1,69	1,69	1,73	1,73	1,73	1,73	1,73
14	1,52	1,75	1,75	1,75	1,75	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80

A garantált illetmény megállapításának alapjául szolgáló Kjt. 1. számú mellékletének az a része, amelybe pedagógus besorolható.

II. tábla

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	19 700	22 500	23 200	24 400	27 900	33 600	37 100	39 500	44 100	48 700
2	20 500	23 200	24 400	25 600	29 300	35 600	39 300	41 900	46 700	51 600
3	21 300	24 300	25 500	26 800	30 700	37 600	41 600	44 200	49 400	54 500
4	22 100	25 400	26 700	28 100	32 100	39 600	43 800	46 600	52 000	57 500
5	22 900	26 700	28 100	29 500	33 800	41 700	46 000	49 000	54 700	60 400
6	23 600	28 100	29 500	31 000	35 400	43 700	48 200	51 400	57 300	63 300
7	24 400	29 400	30 900	32 500	37 100	45 700	50 500	53 700	60 000	66 200
8	25 200	30 700	32 200	33 900	38 800	47 700	52 700	56 100	62 600	69 200
9	26 000	32 000	33 600	35 400	40 500	49 700	54 900	58 500	65 300	72 100
10	26 800	33 400	35 000	36 800	42 100	51 700	57 100	60 800	67 900	75 000
11	27 600	34 700	36 400	38 300	43 800	53 800	59 400	63 200	70 600	77 900
12	28 400	36 000	37 800	39 800	45 500	55 800	61 600	65 600	73 200	80 800
13	29 200	37 300	39 200	41 200	47 200	58 100	64 200	68 300	76 300	84 300
14	29 900	38 700	40 600	42 700	48 800	60 500	66 800	71 100	79 400	87 700

A garantált illetmény összege az I. számú tábla alapján kiszámítva, a kerekítés szabályait alkalmazva.

III. tábla

	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	25 600	26 900	28 300	32 400	39 000	43 000	45 800	51 200	56 500
2	26 900	28 300	29 700	34 000	41 300	45 600	48 600	54 200	59 900
3	28 200	29 600	31 100	35 600	43 600	48 300	51 300	57 300	63 200
4	29 500	31 000	32 600	37 200	45 900	50 800	54 100	60 300	66 700
5	31 000	32 600	34 200	39 200	48 400	53 400	56 800	63 500	70 100
6	32 600	34 200	36 000	41 100	50 700	55 900	59 600	66 500	73 400
7	34 100	35 800	37 700	43 000	53 000	58 600	62 300	69 600	76 800
8	35 600	37 400	39 300	45 000	55 300	61 100	65 100	72 600	80 300
9	37 100	39 000	41 100	47 000	57 700	63 700	67 900	75 700	83 600
10	38 700	40 600	42 700	48 800	60 000	66 200	70 500	78 800	87 000
11	40 300	42 200	44 400	50 800	62 400	68 900	73 300	81 900	90 400
12	41 800	43 800	46 200	52 800	64 700	71 500	76 100	84 900	93 700
13	43 300	45 500	47 800	54 800	67 400	74 500	79 200	88 500	97 800
14	44 900	47 100	49 500	56 600	70 200	77 500	82 500	92 100	101 700

A III. tábla a II. táblában található garantált illetmény összege megszorozva az - 1999. január 1-től 1999. augusztus 31-ig alkalmazott - 1,16-os szakmai szorzóval.

IV. tábla

	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	26 300	27 600	29 000	33 200	40 000	44 100	47 000	52 500	58 000
2	27 600	29 000	30 500	34 900	42 400	46 800	49 900	55 600	61 400
3	28 900	30 300	31 900	36 500	44 700	49 500	52 600	58 800	64 900
4	30 200	31 800	33 400	38 200	47 100	52 100	55 500	61 900	68 400
5	31 800	33 400	35 100	40 200	49 600	54 700	58 300	65 100	71 900
6	33 400	35 100	36 900	42 100	52 000	57 400	61 200	68 200	75 300
7	35 000	36 800	38 700	44 100	54 400	60 100	63 900	71 400	78 800
8	36 500	38 300	40 300	46 200	56 800	62 700	66 800	74 500	82 300
9	38 100	40 000	42 100	48 200	59 100	65 300	69 600	77 700	85 800
10	39 700	41 700	43 800	50 100	61 500	67 900	72 400	80 800	89 300
11	41 300	43 300	45 600	52 100	64 000	70 700	75 200	84 000	92 700
12	42 800	45 000	47 400	54 100	66 400	73 300	78 100	87 100	96 200
13	44 400	46 600	49 000	56 200	69 100	76 400	81 300	90 800	100 300
14	46 100	48 300	50 800	58 100	72 000	79 500	84 600	94 500	104 400

A IV. tábla a II. táblában található garantált illetmény összege megszorozva az - 1999. szeptember 1-től alkalmazott - 1,19-os szakmai szorzóval.

Az 1997. február 1-jét megelőzően "F" vagy "G" fizetési osztályba sorolt közalkalmazottak illetménye

V. tábla

Fizetési fokozatok	F	G
1		41 800
2		42 700
3	42 500	
4	44 600	
5	46 900	
6	48 800	
7	51 800	56 000
8	54 400	58 100
9	55 800	59 400
10	57 200	
11	60 000	
12	60 300	
13	61 400	
14	61 400	

Az V. tábla tartalmazza a garantált illetmény összegét.

VI. tábla

Fizetési fokozatok	F	G
1		48 500
2		49 500
3	49 300	
4	51 700	
5	54 400	
6	56 600	
7	60 100	65 000
8	63 100	67 400
9	64 700	68 900
10	66 400	
11	69 600	
12	69 900	
13	71 200	
14	71 200	

A VI. tábla az V. táblában található garantált illetmény összege megszorozva az - 1999. január 1-től 1999. augusztus 31-ig alkalmazott - 1,16-os szakmai szorzóval.

VII. tábla

Fizetési fokozatok	F	G
1		49 700
2		50 800
3	50 600	
4	53 100	
5	55 800	
6	58 100	
7	61 600	66 600
8	64 700	69 100
9	66 400	70 700
10	68 100	
11	71 400	
12	71 800	
13	73 100	
14	73 100	

A VII. tábla az V. táblában található garantált illetmény összege megszorozva az - 1999. szeptember 1-től alkalmazott - 1,19-os szakmai szorzóval.

A költségvetési érdekegyeztetésről települési (fenntartói) szinten

A nevelési-oktatási intézmények költségvetési forrásainak meghatározása lényegében két szinten dől el. Országosan a költségvetési törvény normatívái és egyéb előírásai szabják meg a lehetőségeket. Helyben pedig a fenntartó önkormányzatok költségvetési rendeletei, a központi normatívák és a saját források felhasználásával határozzák meg az intézmények éves pénzügyi kereteit. E kétszintű költségvetéskészítéshez kapcsolódóan az ősz az országos, a tél pedig az önkormányzati érdekegyeztetések, küzdelmek időszaka. Tudjuk, hogy a költségvetési törvény anomáliáit nem lehet a községekben, városokban korrigálni, mégis nagyon sok múlik különösen idén a helyi költségvetési alkun. (Lásd lapunk ezzel összefüggő írásait.)

A helyi érdekegyeztetés jogi kötelezettségét a Kjt. 4. §-a írja elő. A területi és települési jelentőségű kérdésekben az önkormányzat az érintett megfelelő szintű, adott körben reprezentatív szakszervezettel az önkormányzati érdekegyeztető tanácsban egyeztet [Kjt. 4. § (1) bek. c) pont]. Kötelező a véleménykérés többek között a közalkalmazotti illetmény-előmeneteli rendszer pénzügyi fedezetéül szolgáló költségvetésről! Az önkormányzatot az egyeztetési kötelezettsége alól az sem mentesíti, hogy 1998 novemberében KT-választások voltak, amelynek eredményei alapján újra meg

kellett állapítani a szakszervezetek reprezentativitását. *Mindaddig, amíg az új választások eredményét az önkormányzat ki nem hirdette, a korábbi reprezentativitás alapján működő önkormányzati érdekegyeztető tanács az illetékes egyeztetési fórum.* Mind a szavazatösszesítések, mind a KT-választások eredményeinek településen történő kihirdetése tekintetében a jegyző (főjegyző), illetve az általa kijelölt képviselő, végső soron az önkormányzat a felelős. Amennyiben a reprezentativitás megállapítása a választásokat követő 40. napig nem történik meg, úgy mulasztásos törvénysértést követ el az önkormányzat.

Az önkormányzatok 1999. évi költségvetésének előkészítése már mindenütt megkezdődött. A legtöbb településen február folyamán már döntés születik. Sok helyen a PSZ helyi szervezeteinek részvételével már megkezdődtek az egyeztető tárgyalások. Törvénysértő és felháborító, ha ezt az önkormányzat felelős vezetői lehetlenné teszik. Erre ad példát Debrecen város vezetése. Íme a "párbeszéd" a civis városból.

"Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy Debrecen új önkormányzata megalakulása óta nem hajlandó tárgyalóasztalhoz ülni velünk - nyilatkozta a Népszavának Jenei Attiláné, a pedagógus-szakszervezet debreceni titkára, a két napja alakult sztrájkbi-

zottság elnöke. A helyi érdekvédelmi szervezet szerint továbbra sincs biztosíték a tanárok 16 százalékos béremelésére, a technikai dolgozók 13 százalékos bérfeljesztésére pedig egyetlen fillér fedezetet nem tartalmaz a költségvetési koncepció. A szakszervezet ezért kitart álláspontja mellett: amennyiben nem sikerül a megegyezés, február közepén forgalmegállító demonstrációt szervez Debrecen belvárosában."

Kósa Lajos debreceni polgármester (FIDESZ) reagálásából nehéz megállapítani, hogy a tájékoztatlansága vagy a cinizmus a nagyobb.

"Kósa szerint egyébként az érdekegyeztetés azért nem működik, mert még mindig nem állt fel a Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Tanácsának (KIÉT) munkavállalói oldala, így nincs kivel tárgyalnia az önkormányzatnak. A polgármester kijelentette: nincs sok értelme a helyi önkormányzati vezetés elleni sztrájkknak sem, mivel a tanároknak nem ők, hanem az oktatási intézmények vezetői a munkáltatói." (Népszava, 1999. január 16.)

Ugye, mi tudjuk, hogy a teljes körű munkáltatói joggal rendelkező intézményvezetőnek az önkormányzati költségvetéssel szemben milyen mozgástere van?

Á. A.

Aktuális jogszabályokról, illetőleg az alkalmazásuk során felmerülő problémákról

1. Több oktatási intézmény jelezte, hogy a munkáltató 1998. december 31. napjával visszavonta az 1998/99-es tanévre biztosított minőségi keresetkiegészítést. A visszavonáskor arra hivatkoztak, hogy a fenntartó utasítása szerint jártak el, ennek oka pedig az volt, hogy a központi költségvetés 1999. január 1. napjától nem biztosít a minőségi keresetkiegészítés kifizetésére fedezetet.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a minőségi keresetkiegészítés visszavonása oktatási-nevelési év közben jogellenes.

Az 1993. évi LXXIX. törvény 19. § (4) bekezdése rendelkezései szerint: "A munkáltató a nevelési-oktatási intézményben a gyermekekkel, tanulókkal való közvetlen foglalkozás, a pedagógiai fejlesztő tevékenység keretében nyújtott átlagon felüli munkateljesítményt havi rendszerességgel kifizetett keresetkiegészítéssel ismeri el (a továbbiakban: minőségi munkavégzésért járó keresetkiegészítés). Minőségi munkavégzésért járó keresetkiegészítés a nevelési-oktatási intézményben pedagógus munkakörben foglalkoztatottak részére állapítható meg.

(5) Minőségi munkavégzésért járó keresetkiegészítés *egy nevelési-tanítási évre szól*, de a közalkalmazott részére több alkalommal is megállapítható."

A Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény 128. § (1) bekezdés h) pontja értelmében: "A közoktatásról szóló 1992. évi LXXIX. törvény 19. §-ának (4)-(6) bekezdése és az annak szövegét megállapító 1997. évi CXLVI. törvény 59. §-ának (2) bekezdése, 122. §-ának (11) bekezdése és az annak szövegét megállapító 1997. évi CXLVI. törvény 59. §-ának (10) bekezdése, 124. §-ának (23)-(24) bekezdése és az annak szövegét megállapító 1997. évi CXLVI. törvény 59. §-ának (11) bekezdése, amely *nem érinti az 1998/99. nevelési évre, tanévre megállapított minőségi munkavégzésért járó keresetkiegészítéshez való jogosultságot és a megállapított keresetkiegészítés összegét*, valamint a törvény 1. számú melléklete Második részének (címe: A költségvetési hozzájárulás megállapításának elvei) 4. pontja rendelkezéseiből egyértelműen megállapítható, hogy az 1998/99-es oktatási-nevelési évre megállapított minőségi keresetkiegészítést év közben semmilyen indokkal nem lehet visszavonni.

Amennyiben ez mégis megtörténne, úgy az érintettek az Mt. 200. §-a alapján kezdeményezzenek egyeztetést munkáltatójuknál, és ha az egyeztetés eredménytelen, úgy forduljanak keresettel az illetékes munkaügyi bírósághoz.

A Pedagógusok Szakszervezete tagjainak jogi képviselőt - igény esetén - természetesen ellátjuk.

2. Különösen a 13. havi illetmény kifizetésekor fordul elő gyakran, hogy egyes munkáltatók rosszul értelmezik az "illetmény" fogalmát, és ennek következtében a közalkalmazottnak elmaradt illetményigénye keletkezett.

Már korábban is hangsúlyoztuk, hogy az illetmény bizonyos esetekben három elemből állhat. Ezek:

a) a fizetési osztály és a megfelelő fizetési fokozat alapján megállapított garantált illetmény,

b) a Kjt. 66. § (2) bekezdése

- a) pontja vagy

- b) pontja

szerint a közalkalmazottat további szakképesítése, szakképzettsége alapján megillető illetménynövekedés,

c) a kötelező óraszám emelkedése miatt a pedagógust a közoktatási törvény 130. § (2) bekezdése alapján megillető rendkívüli illetményemelés.

Mindenütt tehát, ahol az illetményt figyelembe kell venni, ilyen esetekben ez a "háromelemes" illetmény az irányadó (túlóradíjalap megállapításánál, távolléti díj, átlagkereset megállapításánál, 13. havi illetmény, jubileumi jutalom kifizetésénél).

A hiba elkövetésére okot adnak azok a kinevezési, átsorolási nyomtatványok, amelyek alkalmatlanok fentiek szerinti adatok rögzítésére.

Tekintettel arra, hogy a Kjt.-nek a költségvetési törvénnyel módosított illetményszorzói miatt az ott megjelölt feladatokat ellátó pedagógusokat át kell sorolni, javasoljuk, hogy ezeket az átsorolásokat már megfelelő átsorolási nyomtatványokon hajtsák végre.

Az átsorolás ellen, amennyiben azzal a munkavállaló nem ért egyet, joga van jogorvoslással élni, éppen ezért a jogorvoslati tájékoztatást az átsorolásnak is tartalmaznia kell.

Végül további hibája az átsorolásoknak, hogy azokat a munkavállalóval nem íratják alá.

Az állandó bírói gyakorlat szerint mind a jogorvoslati tájékoztatás, mind az aláírás hiánya érvénytelenné teszi a kinevezést.

3. 1999. január 1. napjától módosították a Munka törvénykönyvének 134. §-ában a szabadság kiadásával kapcsolatos rendelkezéseket. Eszerint:

"1. § A Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 134. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg új (4) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (4)-(5) bekezdés számozása (5)-(6) bekezdésre változik:

"(3) A szabadságot esedékességének évében kell kiadni. A munkáltató

a) kivételesen fontos gazdasági érdek esetén a szabadságot legkésőbb a tárgyévét követő év június 30-áig, kollektív szerződés rendelkezése esetén a tárgyévét követő év december 30-ig,

b) a munkavállaló betegsége vagy a személyét érintő más elháríthatatlan akadály esetén az akadályoztatás megszűnésétől számított harminc napon belül adja ki, ha az esedékesség éve eltelt. A b) pontban szereplő rendelkezéstől érvényesen eltérni nem lehet.

(4) A szabadságot kettőnél több részletben csak a munkavállaló kérésére lehet kiadni." "

A törvénymódosítást azért adjuk közre, mert az 1998. évre járó és valamely oknál fogva ki nem adott szabadságok rendezésénél irányadó.

A módosítás a Magyar Közlöny 1998/117. december 24-i számában található.

4. Ismételten felhívjuk a figyelmet az egyéni védőfelszerelésekről szóló 3/1979. (V. 29.) EüM. sz. rendeletben, különösen annak mellékletében foglaltakra. Ismereteink szerint a munkabiztonsági és munkaügyi felügyelőségek vizsgálatokat tartanak az oktatási intézményekben, és ennek alapján a védőruha, védőeszköz biztosításával kapcsolatosan komoly hiányosságokat tárnak fel. Ennek következménye szabálysértési eljárás és az intézmény vezetőjére kiszabott, sokszor igen jelentős szabálysértési bírság.

Példaként csatoljuk egy közepes nagyságú óvodában foglalkoztatott közalkalmazottak részére a felügyelő által, a hivatkozott rendelet mellékletére alapított védőruhajegyzéket. *Fontos tudni, hogy a védőruha nem azonos a munkaruhával. Míg a munkaruha biztosítása a Kjt. 79. §-a értelmében csak lehetőség, addig a védőruha biztosítása kötelezettség.*

Javasoljuk: az intézményekben vegyék számba azokat a munkaköröket, amelyekben védőruha, védőeszköz biztosítása kötelező. Ennek alapján a fenntartóhoz pótköltségvetési igényt kell benyújtani, amely biztosítja a védőruhák, védőeszközök beszerzését.

Szigorú szabály az is, hogy a védőruhát, védőeszközt köteles a munkavállaló hordani, használni, ezt a munkáltatónak folyamatosan ellenőriznie kell. Az ellenőrzés elmulasztása is szabálysértés.

Védőruhajegyzék

Hivatkozott előírás: 3/1979. (V. 29.) EüM. rendelet 1.13.2. pontja; 3/1979. (V. 29.) EüM. rendelet 3.1.7. pontja; 3/1979. (V. 29.) EüM. rendelet mellékletének 1.8.2. és 3.1.1. pontja.

Óvónők:

1 db védőruha	1 db bélelt lábbeli
1 db bélelt kabát	1 db fejevédő
1 db bélelt lábbeli	1 db kötény:
1 db védőköpeny	<i>Tálalókonyhas részére</i>
1 db védőcipő	2 db kötény

Dajkák:

1 db bélelt kabát	testvédő felszerelés
1 db védőruha	2 db nadrág
1 db testvédő felszerelés	2 db póló
2 db nadrág	2 db fejevédő
2 db póló	1 db védőköpeny
1 db csúszásgátló védőcipő	1 db csúszásgátló védőcipő
1 db védőköpeny	1 db műbőr kötény
	1 db gumicsizma

Dr. Selmečiné dr. Csordás Mária

Tovább gyarapodik a PEDAGÓGUS NYUGDÍJPÉNTÁR

A legtöbb nyugdíjpénztárral ellentétben jó évet zárt a PEDAGÓGUS NYUGDÍJPÉNTÁR. Az ágazat legnagyobb önkéntes nyugdíjbiztosítója több mint 12 ezer tagjának várhatóan 18% feletti éves hozamot tud elszámolni 1998-ra. Tudnivaló ugyanis, hogy azok a pénztárak, amelyek vagyunk jelentős részét részvényekben tartották, az értéktözsde mélyrepülése miatt súlyos veszteségeket szenvedtek el.

A PEDAGÓGUS NYUGDÍJPÉNTÁR vagyonának túlnyomó része biztonságos, hosszú lejáratú államkötvényekben és kincstárjegyekben fekszik, amelyek ráadásul idén nagyobb hozamot is biztosítottak, mint a részvények. Nyugdíjpénztárunk 1999 januárjától megvált a Dunaholding Rt.-től. *Új partnerünk a MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK Rt.* mind a vagyonkezelés, mind az adminisztráció tekintetében. Valamennyi pénztártagunknak január végéig megküldjük a számlaértesítőjét és adóigazolását az 1998. évi befizetésekről. *Az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarítások adókedvezménye 1999-ben is változatlanul 50%.* A kedvezmény igénybevételének felső határa évi 200 ezer forint. Az 1958. január 1. előtt született pénztártagok esetében 260 ezer forint. Ez a megemelt keret utoljára az öregségi nyugdíj megállapításának évében vehető igénybe. Természetesen nyugdíjasként is lehet (érdemes, ha a nyugdíja mellett más jövedelem, adózott kereset is van!) megtakarítani. Ebben az esetben az 50%-os adókedvezmény felső határa 200 ezer forint.

Pedagógus nyugdíjpénztári tagsághoz, a belépéshez szükséges nyomtatványokat a helyi, területi szervezőknél, a PSZ regionális és országos irodáinál lehet igényelni. További információ a 322-8456-os telefonon.

PEDAGÓGUS NYUGDÍJPÉNTÁR
1068 Budapest, Városligeti fasor 10.

In memoriam

BAJKÓ MÁTYÁS

Az elmúlt év decemberének 16-án, életének 86. évében eltávozott közülünk *Bajkó Mátyás* kollégánk.

Erdélyből, a Gyergyói-havasok csodálatos világából került közénk. Tanítói munkásságának első évtizedét még Erdélyben töltötte, majd katonai szolgálatra hívták be a háború utolsó éveiben. A második világháború befejezését követően Győrött folytatta tanítói hivatásának gyakorlását.

Egyidejűleg kiemelkedő részt vállalt a Pedagógusok Szakszervezete helyi szervezetének megalakításában és országos képviselőként az akkori Győr-Moson megye küldöttként.

Az 50-es évek második felétől szakszervezetünk Győr városi, majd a 60-as évek közepétől Győr-Sopron megyei szervezetének üdülési felelőseként végezte rendszeresen és önzetlenül a közösségi munkáját.

Kollégáink személyes sorsának ismeretében igyekezett lehetőséget teremteni a kért üdülésre, és közben arra is szakított időt és talált módot, hogy az egyik középiskolai kollégium gondnokaként sokoldalúan segítse a megyei szervezet tulajdonában lévő csopaki üdülőépületek felszerelésének bővítését, majd az igényekhez igazodó átalakítását.

Bajkó Mátyás tartalmas élete, együttérző embersége és az iskolai, óvodai közösségekért való példás áldozatvállalása kitörölhetetlen emlékként él mindannyiunk szívében.

Gergely Sándor
ny. megyei titkár

VÁLTOZÁSOK A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS TERÜLETÉN

I.

Az Országgyűlés 1998. július 8-án elfogadta a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. törvényt. Életbelépésével egyidejűleg hatályát veszítette a társadalombiztosítás önkormányzati irányításáról szóló 1991. évi LXXXIV. törvény, valamint az ezt módosító 1992. évi LXIV. törvény 1. §-a. Ezzel egyidőben megszűnt az Egészségbiztosítási és a Nyugdíjbiztosítási Önkormányzat. Jogutódjuk a Magyar Állam lett, amelyet - a jogutódlás körében - a kormány által kinevezett személy képvisel.

Az állami felügyeletről szóló törvény 1. §-a kimondja, hogy az Egészségbiztosítási és Nyugdíjbiztosítási Alap felügyelete és a társadalombiztosítás igazgatási szerveinek az irányítása állami feladat.

Az alapok felügyeletét a kormány gyakorolja, míg a társadalombiztosítási igazgatási szervek irányítását a kormány által rendeletben meghatározott személy útján gyakorolja.

A kormány az 1094/1998. (VII. 23.) korm. határozatával *Selmeczi Gabriellát*, a Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkárát bízta meg a társadalombiztosítás igazgatási szerveinek irányításával kapcsolatos feladat- és hatáskörök ellátásával.

II.

Az adóigazgatás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvényt (a továbbiakban: Art.) módosító 1998. évi LXII. törvény 1999. január 1-jén hatályba lépő szabályozási rendszere módosítja az adózás rendjét, valamint megreformálja a társadalombiztosítás járulékgazgatásának rendszerét.

A járulékgazgatási reform az APEH hatáskörének a kibővítésével történik úgy, hogy 1999. január 1-jétől a társadalombiztosítási járulék beszedése és az egészségügyi hozzájárulás bevezetésével összefüggő szabályok kialakítása az adóhatóságok hatáskörébe tartoznak, a járulékbeszédési, valamint az adóbeszédési rendszer egységesítésének a megalapozása, a társadalombiztosítási szerveinek járulékbeszédéssel foglalkozó apparátusának az állami adóhatóság szervezetrendszerébe történő beépítésével valósul meg.

Az átfogó járulékgazgatási reform megvalósítása biztosítja a társadalombiztosítási járulékok eddiginél hatékonyabb és olcsóbb, kevesebb adminisztrációt igénylő beszedését. A reform első lépése a járulékgazgatási reform megvalósításában érintett társadalombiztosítási és adóigazgatási szervek különállásának megszüntetése 1999. január 1-jei hatállyal.

Az Art. deklarálja a társadalombiztosítási járulékhajtási rendszernek az adóigazgatás rendszerébe történő

integrálását, továbbá - az Art. módosításával - a járulékokat adónak minősíti.

Az Art. értelmező rendelkezéseket tartalmazó 97. §-ának z) pontjában az adóról szóló jogszabályok egységes alkalmazása érdekében a járulék fogalmát a következőképpen határozza meg:

"járulék: a nyugdíjjárulék, a magán-nyugdíjpénztári tagdíj, az egészségbiztosítási járulékok, a nyugdíjbiztosítási járulék, a táppénz-hozzájárulás, a baleseti járulék, továbbá a végrehajtás tekintetében a jogalap nélkül felvett és visszakövetelt társadalombiztosítási és - a társadalombiztosítási szervek által folyósított - egyéb ellátások, valamint a társadalombiztosítás ellátásainak fedezetére előírt más kötelező járulékbefizetések."

Tehát az 1998. évi LXII. törvény, valamint az 1139/1998. (XI. 6.) kormányhatározat értelmében az Országos Egészségpénztár és igazgatási szerveinek járulék- és folyószámla-, valamint a behajtási és végrehajtási szakfeladatait 1999. január 1-jétől az APEH látja el.

III.

Az Országgyűlés az 1998. évi LXVII. törvény elfogadásával módosította a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvényt.

Ez az a törvény, amely tartalmazza a biztosítási és járulékfizetési kötelezettségekre vonatkozó szabályokat.

Az 1999. január 1-jétől bekövetkezett legfontosabb változások:

1. Járulékfizetés mértéke

a) A foglalkoztató (munkáltató) és a biztosítottak minősülő egyéni vállalkozó a járulékalapot képező jövedelem után az alábbi mértékű járulékot fizet:

		1999-ben	2000. január 1-jétől
társadalombiztosítási járulék		33%	32%
ebből	nyugdíjbiztosítási járulék	22%	21%
	egészségbiztosítási járulék	11%	11%

Továbbá változatlanul köteles fizetni a táppénzkiadás 1/3 részét és az egészségügyi hozzájárulást új törvényi szabályozással.

Nem változott, hogy a munkáltató továbbra is köteles betegszabadságot fizetni a nála munkaviszonyban, közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszonyban álló biztosított keresőképtelensége esetén. A betegszabadság maximum évi 15 munkanap. Erre az időtartamra a távolléti díj 80%-a jár a biztosítottaknak. A munkáltatónak a betegszabadság idején is fizetnie kell a társadalombiztosítási járulékot és az egészségügyi hozzájárulást.

Változatlanul nincs felső határa a foglalkoztató (munkáltató) által fizetendő járuléknak.

b) A biztosított (munkavállaló) egyéni járulékfizetése a járulékalapot képező jövedelme után

		1999-ben	2000. január 1-jétől
kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíj hatálya alá tartozó személy		8%	9%
magánnyugdíj-pénztár tagja	tagdíj	6%	8%
	nyugdíjjárulék	2%	1%
egészségbiztosítási járulék		3%	3%

Az 1999. évre szóló költségvetési törvény szerint az egyéni járulékfizetés felső határának egy naptári napra jutó összege 5.080 Ft, ami egy évre 365 x 5.080 Ft, azaz 1.854.200 Ft.

c) A baleseti járulék mértéke 1999-ben 5%.

Baleseti járulékfizetésre azok kötelezettek, akik saját jogú nyugdíjasként végeznek vállalkozási tevékenységet.

2. Járulékalapot képező jövedelem nem változott, azaz: "1. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja-tv.) szerinti, az összevont adóalapba tartozó, az önálló tevékenységből származó bevételnek azon része, amelyet az adóelőleg számításánál jövedelemként kell figyelembe venni, ideértve az Szja-tv.-ben szabályozott, kis összegű kifizetésből származó jövedelmet is, továbbá az Szja-tv. 69. §-a szerinti természetbeni juttatás adóalapként meghatározott értéke, valamint a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj, a tanulószerveződésben meghatározott díj, a hivatásos nevelőszülői díj."

Új viszont, hogy: "2. A foglalkoztató által külföldön foglalkoztatott biztosított, és a Magyar Köztársaság területén biztosítással járó jogviszonyban álló külföldi személy esetén az 1. pont szerinti jövedelem hiányában a munkaszerződésben meghatározott személyi alaphér" a járulékalapot képező jövedelem.

A járuléktörvény lehetőséget ad a fent említett körben arra, hogy akár a foglalkoztató, akár a biztosított visszamenőleges megállapodást kössön a nyugdíjbiztosítási igazgatósággal, hogy az 1996. december 31. és 1999. január 1. közötti időszak beszámítson a szolgálati időbe. Feltétel, hogy a munkaszerződésben meghatározott személyi alaphér után egy összegben fizessék meg az adott időszakban érvényes munkáltatói nyugdíjbiztosítási és az egyéni nyugdíjjárulékot. A megállapodást 1999. július 15-ig lehet megkötöni.

3. Újból meghatározta a végkielégítésben részesülő személy biztosítási idejét. Ha a biztosított munkaviszonyban, közalkalmazotti, illetőleg közszolgálati jogviszonyban [Tbj. 4. § (1) bekezdés a) pontja] törvényben meghatározott végkielégítésben részesült, a biztosítási ideje annyiszor 30 nappal hosszabbodik meg,

ahány havi átlagkeresetének (illetményének) a végkielégítés megfelel, de legfeljebb tizenkétszer 30 nappal. Megjegyzendő, hogy az 1997. december 31. után kifizetett végkielégítés hosszabbítja meg a szolgálati időt!

4. A biztosítás szüneteltetésének az eseteit bővíti, mert 1999. január elsejétől az igazolatlan távollét időtartama alatt is szünetel a biztosítás!

5. Szolgálati idő szerzésére történő megállapodás megkötésére a megállapodást kötő személy lakhelye szerinti megyei nyugdíjbiztosítási igazgatóság az illetékes. A megállapodást kötő személy a megállapodás megkötésekor, illetőleg fennállása alatt köteles bejelenteni a magán-nyugdíjpénztári tagságát a szerződés egyidejű bemutatásával.

Szolgálati idő szerzése végett megállapodás megkötésekor a megállapodás megkötése napján érvényes minimálbér alapulvételével számított - magánnyugdíjpénztár tagja esetén a kötelező tagdíj mértékével csökkentett - 30%-os nyugdíjbiztosítási járulékot kell fizetni. A felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló személy 1998. január 1-jétől bármikor megállapodást köthet szolgálati idő szerzésére.

6. Megállapodás köthető egészségbiztosítási ellátások megszerzésére 14%-os mértékű egészségbiztosítási járulék fizetésének vállalásával. Megállapodás megkötésére a megállapodást kötő személy lakhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti megyei egészségbiztosítási pénztár az illetékes.

Megállapodás alapján az egészségbiztosítási ellátás - sürgősségi egészségügyi szolgáltatás kivételével - akkor jár, ha az igénybevétel kezdő napját közvetlenül megelőzően legalább már hathavi járulékfizetés történt.

7. A társadalombiztosítás járulékgazgatási reformja bevezetésével a módosító törvény újrafogalmazta az igazgatási szerv fogalmát.

Igazgatási szerv:

- APEH Járulékgazgatás (ide tartozik a járulék bevétele, befizetése, nyilvántartása, behajtása, ellenőrzése),
- megyei (fővárosi) egészségbiztosítási pénztár (hozzá tartoznak az egészségügyi szolgáltatásokra és egészségbiztosítási ellátásokra kötött megállapodások, a táppénz-hozzájárulás megállapítása, a jogalap nélkül felvett ellátások visszafizetése, megtérítése, az egészségbiztosítási pénzellátások és a családi támogatások megállapítása és folyósítása, az egészségügyi szolgáltatások finanszírozási feladatai),
- megyei (fővárosi) nyugdíjbiztosítási igazgatóság, (ide tartoznak a nyugellátások, a baleseti rokkantsági nyugdíj és a baleseti járadék megállapítása, a szolgálati időre kötött megállapodások, a jogalap nélkül felvett nyugellátás, a baleseti rokkantsági nyugdíj és a baleseti járadék visszafizetése, megtérítése),
- Állami Pénztárfelügyelet (hozzá tartoznak a magánnyugdíjpénztárak).

Összeállította: Horváth Erzsébet

ÁLLÁSFOGLALÁS

az 1999. évi költségvetésről és a közoktatási dolgozók keresetének alakulásáról

A kormány ígéretével csak hitegette a közoktatás dolgozóit:

- a pedagógusok béremelése messze elmarad az ígéretektől,
- a legképzettebb, a legjobb munkát végző, ezért minőségi pótlékot kapott pedagógusokat szeptemberben keresetcsökkenés sújtja,
- a technikai és adminisztratív dolgozók számára a törvény semmilyen béremelést nem garantál,
- a bértábla befagyasztása a fókuszált béremelés minimális előnyét is kérdésessé teszi 2000-tól.

A parlament úgy változtatta meg az adójogszabályokat, hogy a közoktatásban dolgozók zömét ez hátrányosan érinti.

A kormány ugyan megemelte a normatívákat, de nem növelte meg eléggé az önkormányzatok összes forrását:

- ezért a helyi béralku lehetetlenné válik,
- az intézmények működési költségeit az önkormányzatok egy része nem tudja fedezni.

A kormány ezzel a döntésével helyi szintű konfliktusokat idéz elő és megosztja a közoktatásban dolgozókat is.

A Pedagógusok Szakszervezete mindvégig kiállt a bértábla értéknövelése és megfelelő finanszírozása mellett, mert csak ez ad garanciát a jövőre. Követelte az adminisztratív és technikai dolgozók megkülönböztetés nélküli garantált béremelését.

A kormány ezeket a követeléseket nem vette figyelembe.

A kialakult helyzetért minden felelősség ezért a döntéshozókat terheli.

A Pedagógusok Szakszervezete felmérést készít arról, hogy különböző intézménytípusokat fenntartó önkormányzatok milyen valós költségvetési helyzetben vannak.

A Pedagógusok Szakszervezete felhívja tagjait és a közoktatásban dolgozókat, számoljanak, mennyit ér az ígéret? Mennyi kerül valójában a borítékba?

A Pedagógusok Szakszervezete felméri tagsága szándékát. A tagság felhatalmazása alapján új és érdemi tárgyalásokat akar kikényszeríteni a bérhelyzet jelentős javítására, az oktatásfinanszírozás hosszú távú megoldására. Összefogásra szólít fel mindenkit, aki úgy érzi, hogy a kormány jelenlegi lépései nem hoztak érdemi változást helyzetében.

Budapest, 1998. december 14.

PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE
Országos Vezetősége

ÁLLÁSFOGLALÁS

a közoktatásban technikai és adminisztratív munkakörben foglalkoztatott közalkalmazottak 1999. évi bérfejlesztéséről

A parlament által elfogadott 1999. évi központi költségvetés - az ígéretek ellenére - semmilyen garanciát nem tartalmaz az oktatásban technikai és adminisztratív munkakörben foglalkoztatottak bérfejlesztésére. A megemelkedett normatíva önmagában nem teremt elegendő biztosítékot a fenntartó önkormányzatok számára. A kormány és a parlament döntése a bérfejlesztést ezekben a munkakörökben a helyi érdekegyeztetés és béralku szintjére helyezte át anélkül, hogy a szükséges feltételeket megteremtette volna.

Kérjük és elvárjuk a fenntartó önkormányzatoktól, hogy az 1999. évre vonatkozó költségvetésük elkészítésekor vegyék figyelembe igényeinket és legalább a 13%-os bérfejlesztés fedezetét biztosítsák.

Úgy gondoljuk, hogy a közoktatás eredményes és színvonalas működése minden dolgozó munkájától függ. Ehhez a portástól az igazgatóig, a feladatára felkészült, anyagilag és erkölcsileg megbecsült munkavállalók szükségesek. A központi költségvetés ennek teljesülését akadályozza. Ezért döntött tagozatunk - a Turai Általános Iskola kezdeményezése alapján - a tiltakozó aláírók gyűjtése mellett.

Kérjük, hogy az oktatás valamennyi munkavállalója csatlakozzék kezdeményezésünkhöz!

Budapest, 1999. január 13.

PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE
Technikai és Adminisztratív Tagozata

TILTAKOZÁS

Aláírásunkkal fejezzük ki tiltakozásunkat a közoktatásban dolgozó technikai és adminisztratív közalkalmazottak garantált bérfejlesztésének elmaradása miatt.* Az oktatási miniszter e rétegnek ígért 13%-os illetményemelést biztosító javaslata - a PSZ követelése ellenére - kimaradt a három kormánypárti frakcióvezető által beterjesztett törvénymódosító indítványból. Ennek következtében esetleges lett, az intézményfenntartó önkormányzatok helyzetétől, döntésétől függ az 1999. évi bérfejlesztésük.

Felháborítónak tartjuk, hogy emiatt a legalacsonyabb keresetű közalkalmazottak reálbére csökkenhet, megélhetési gondjaik súlyosabbá válnak. Követeljük, hogy olyan finanszírozási és bérrendszer jöjjön létre, amely a közoktatás valamennyi alkalmazottja számára garantálja a tisztességes élet- és munkakörülményeket. Kerüljön végre értékének megfelelő helyre az oktatás egésze!

Budapest, 1999. január 13.

*Pedagógusok Szakszervezete
Technikai és Adminisztratív Tagozata*

Név	Lakcím	Munkahely	Aláírás

* Az aláírt íveket a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodájához (1068 Budapest VI., Városligeti fasor 10.) kérjük eljuttatni.